

Til skoler med
grundforløb i erhvervsuddannelserne

JNR. 710	DATE 9/12 04
ANSVARLIG FOR BESVARELSE	
UNDERSKRIVES AF	
FØLGENDE HAR FÅET KOPI TIL ORIENTERING VEDR. SACSBEH.	
AST X	BRS
PE X	PBF X
FEA X	SKJ
BEJ X / US / JF / LPE / LK / KBR / BHN / OK	

Uddannelsesstyrelsen

H.C. Andersens Boulevard 43
1553 København V
Tlf 3392 5600
Fax 3392 5666
www.uvm.dk

Rammer for grundforløb

9. december 2004
J.nr. 2003-2531-111

Ved opslag på de tekniske erhvervsskoleers hjemmesider i juni 2004 og på de merkantile erhvervsskoleers hjemmesider i august 2004 har ministeriet konstateret, at rammerne for skolernes tilrettelæggelse og annoncering af grundforløb i erhvervsuddannelserne tilsyneladende overskrides på adskillige skoler.

Skolerne bedes derfor drage omsorg for, at de gældende rammer overholdes. Der gøres opmærksom på, at overholdelse af de gældende rammer er en betingelse for grundforløbenes lovlighed og dermed en betingelse for skolens ret til tilskud.

Formålet med screeningen har været at klarlægge, i hvilket omfang erhvervsskolerne i deres udbud, annoncering og gennemførelse af grundforløbet overskrider rammerne herfor. Især på de tekniske erhvervsskoler har der vist sig en tendens til at udbyde varianter af grundforløbet og markedsføre dem som linjer, college, 10. skoleår m.v. typisk med angivelse af, at der er tale om et forløb på 1 år eller 40 uger frem for den indledende skoleperiode i en erhvervsuddannelse.

Ministeriets konstateringer af tilsyneladende overskridelse af rammerne for grundforløb knytter sig især til de følgende forhold:

1. Grundforløbets karakter og annoncering

Grundforløbets formål er, jf. § 14 i bekendtgørelse nr. 183 af 22. marts 2004 om erhvervsuddannelser (hovedbekendtgørelsen), at være en fleksibel indledende del af erhvervsuddannelsen, og den skal udbydes, gennemføres og annonceres i overensstemmelse hermed.

Der blev ved forberedelsen af Reform 2000 i Folketinget rejst spørgsmål om, hvorvidt der burde gives erhvervsskolerne hjemmel til at tilbyde et 10. skoleår som alternativ til grundskolens 10. klasse, efterskole og ungdomsskole. Overvejelserne havde udgangspunkt i erfaringerne med 1. skoleperiode, som den blev udbudt forud for reform 2000. Folketinget fravalgte ved reform 2000 at vedtage hjemmel hertil, idet loven tværtimod bestemmer, at den frivillige undervisning skal integreres med den obligatoriske undervisning og dermed styrke sammenhængen til erhvervsuddannelsens erhvervskompetence fra grundforløbets begyndelse.

Der er således hverken indholdsmæssig eller finanslovmæssig dækning for, at erhvervsskolerne kan tilbyde et 10. skoleår eller på anden måde tilbyde grundforløb løsrevet fra resten af erhvervsuddannelsen.

Skolernes udbud, oplysninger og markedsføring skal være korrekte og i overensstemmelse med lovgivningen.

Der kan ikke være andre betegnelser for grundforløb end dem, som findes i loven og grundforløbsbekendtgørelsen, og der er ikke hjemmel til at annoncere med eller på anden måde anvende andre betegnelser som linjer, college, skoleår, internationale forløb, sportsklasser m.v., ligesom der ikke er hjemmel til at anvende selvopfundne eksamensbetegnelser, fastsætte ulovhjemlede adgangskrav etc.

Alle erhvervsuddannelseselever skal have en personlig uddannelsesplan, som sikrer, at der tages udgangspunkt i elevens allerede erhvervede kompetencer og sigtes mod elevens mål inden for rammerne af reglerne om grundforløb i erhvervsuddannelserne, både for så vidt angår formål og grundforløbets obligatoriske og frivillige dele. Grundforløbet skal sigte mod fortsættelse i et hovedforløb og kan ikke have til formål at forberede eleven til uddannelser uden for lov om erhvervsuddannelser.

2. Udbud af grundforløb omfatter alle uddannelser i indgangen

Skolens lokale undervisningsplan for grundforløb skal indeholde samtlige indgangens obligatoriske fag, jf. § 15 i hovedbekendtgørelsen. Det gælder samtlige fælles fag i alle familier og de uddannelsesrettede områdefag knyttet til samtlige indgangens hovedforløb. Hvis nogle af fagene ikke gennemføres på skolen, skal undervisningsplanen omfatte oplysning om samarbejde herom med en anden skole.

Grundforløbsskoler, som ikke selv gennemfører alle hovedforløb knyttet til en indgang, skal samarbejde med skoler, som udbyder disse hovedforløb, og samarbejdet skal omfatte aftaler om lokale uddannelsesudvalgs virksomhed, jf. § 14, stk. 5, i hovedbekendtgørelsen.

Skolen skal ligeværdigt oplyse og vejlede om alle hovedforløb knyttet til indgangen og skal aktivt opsøge praktikpladser også i hovedforløb, som skolen ikke selv gennemfører, på lige fod med praktikpladser i egne hovedforløb.

3. Grundforløb skal gennemføres inden for én fællesindgang

Et grundforløb skal gennemføres inden for en og kun en af de 7 fællesindgange, jf. grundforløbsbekendtgørelsen, eller som et godkendt individuelt forløb, jf. § 15, stk. 3, i lov om erhvervsuddannelser og § 11 i hovedbekendtgørelsen. Der kan inden for en indgang i begrænset omfang tilbydes orientering og afklaring i relation til en anden indgang, når en elev har individuelt behov for afklaring af et evt. behov for at skifte. Omfang og mål skal fremgå af elevens individuelle uddannelsesplan.

Hverken erhvervsuddannelsesloven eller lov om brobygningsforløb til ungdomsuddannelse rummer mulighed for, at erhvervsskolerne umiddelbart optager elever i et forløb, som omfatter flere af erhvervsuddannelsernes fællesindgange. Brobygning skal omfatte flere skoleformer, jf.

§§ 3 og 4 i brobygningsloven, og Ungdommens Uddannelsesvejledning skal være ansvarlig for etablering af brobygningsforløbet. En brobygningselev har to uddannelsesplaner. Den overordnede plan er planen for hele brobygningsforløbet, herunder valg af brobygningselementer. Ungdommens Uddannelsesvejledning er ansvarlig for denne overordnede plan. Når et element gennemføres inden for en fællesindgang på erhvervsskolen, er den individuelle uddannelsesplan for erhvervsuddannelseselementet, som elevens kontaktlærer er ansvarlig for, underordnet planen for det samlede brobygningsforløb. Et brobygnings-element kan kun omfatte én fællesindgang.

4. Grundforløb på nedsat tid

Erhvervsuddannelse på fuld tid og med fuldt taxameter forudsætter en ugentlig arbejdstid for eleverne svarende til den på arbejdsmarkedet gældende, p.t. 37 klokke timer om ugen inkl. almindelige småpauser.

Elever, som gennemfører grundforløb på deltid, fx elever, som samtidig følger danskundervisning for indvandrere, udløser forholdsmæssigt taxametertilskud svarende til den forholdsmæssige beregning ved brobygning efter integrationsmodellen. Erhvervsuddannelsen og anden uddannelse og beskæftigelse skal være klart adskilt i tid, ansvar, indhold og finansiering, men der kan samarbejdes om en hensigtsmæssig tilrettelæggelse.

Elever kan også af andre grunde have nedsat undervisningstid, og skolen skal så indberette på tilsvarende måde til forholdsmæssigt taxametertilskud. Derimod ydes fuldtidstaxameter inden for rammerne af grundforløbets varighed til elever, som har fuld undervisnings- og arbejdstid, men som på grund af deres personlige forudsætninger for læring bruger længere tid end den vejledende undervisningstid på at nå målene med grundforløbet.

5. Grundforløbets frivillige del

Den frivillige del af grundforløbet skal fremstå som frivillig for eleven, som kun skal vælge det individuelt ønskede. Skolen må ikke generelt kræve eller anbefale forlængelser.

De obligatoriske fag er dem, der er obligatoriske i indgangen, jf. grundforløbsbekendtgørelsen, og kun dem. De obligatoriske prøver er knyttet til de obligatoriske fag, jf. grundforløbsbekendtgørelsen og grundfagsbekendtgørelsen.

Kravet om, at elever uden uddannelsesaftale udfordres i deres valg af uddannelse, skal imødekommes ved at lade eleverne møde og afprøve muligheder primært i løbet af undervisningen i indgangens obligatoriske, fælles fag. Dette princip om, at afklaring af uddannelsesønsker og -evner primært skal ske via obligatoriske fag, gælder generelt i erhvervsuddannelserne. Afklaring kan kun ske i den frivillige del af grundforløbet, hvis eleven aktivt har valgt det efter sit individuelle behov, og når ønske om forlængelse af grundforløbet er indføjet i elevens individuelle uddannelsesplan.

Nogle elever, som har opfyldt undervisningspligten, har af forskellige grunde ikke opnået de faglige og personlige kvalifikationer, som er nød-

vendige for at kunne gennemføre en erhvervsuddannelse og nå målene via den obligatoriske undervisning. Sådanne elever har – medmindre en prøve i dansk for udlændinge efter lov om erhvervsuddannelser giver grundlag for at afvise eleven - ret til at blive optaget i en erhvervsuddannelse og krav på tilbud om supplerende undervisning i grundforløbets frivillige del med henblik på at give eleven de nødvendige forudsætninger for en erhvervsuddannelse. Undervisningen skal tilbydes sideløbende med og integreret i den obligatoriske del og have til formål at bringe elevens personlige og faglige kompetencer op på det niveau, som kræves for at fortsætte i et hovedforløb. Må det anses for urealistisk, at eleven når dette niveau på den maksimale tid, som grundforløbet kan planlægges med (normalt grundforløbets obligatoriske del + 40 uger), har skolen pligt til at vejlede eleven om andre hovedforløb, herunder mulighederne for et individuelt erhvervsuddannelsesforløb efter lovens § 15, stk. 3, og til at tage initiativ til at søge et individuelt forløb tilvejebragt, hvis det ønskes. Skolen skal også sikre eleven vejledning om muligheden for erhvervsgrunduddannelse eller anden relevant uddannelse i andet regi.

Elever skal i grundforløbet have tilbud om undervisning på højere niveau end det obligatoriske for at udbygge deres studiekompetence, dvs. primært grundfagene dansk, matematik, fremmedsprog, fysik, kemi og naturfag op til niveau C. Der må ikke vildledes med oplysninger om fx 10. klasses fag eller prøver eller opfindes betegnelser for fag og prøver. Derimod må der gerne oplyses om det, når grundfag og prøver har tilsvarende niveau.

Grundforløbets frivillige del kan også rumme idræt, musik og andre interessebetonede fag, men kun i begrænset omfang. Tilbud herom skal stå åbent for alle indgangens elever uden særlige adgangskrav.

Elever uden uddannelsesaftale, der er afvist fra en uddannelsesuddannelsesrettede områdefag på grund af adgangsbegrænsning, kan bortset fra kortvarig undervisning med henblik på afklaring af skiftemuligheder kun fortsætte grundforløbet med undervisning rettet mod andre hovedforløb i indgangen, som en adgangsbegrænsning ikke hindrer elevens adgang til.

Med venlig hilsen

Birgit Gotenborg

Kontorchef

Direkte tlf. 3395 5429

E-mail: Birgit.Gotenborg@uvm.dk